

3de zondag vasten A

Joh. 4, 5-42

Inleiding

Het thema over water en op weg zijn is het thema van de derde zondag in de veertigdagentijd. Vorige week hoorden we van de bisschop hoe we deze veertigdagentijd op weg gaan, op weg naar verrijzenis, op weg naar nieuw leven. Dat betekent steeds op weg naar God. Vandaag gaat die weg verder, allereerst door woestijn gegaan, toen de berg op, gaan we vandaag een vreemd gebied in, het land van Samaria.

Preek

We zijn allemaal wel eens op weg, echt op reis of zomaar een stukje onderweg. Wat dat betreft komt de thematiek van de lezingen van vandaag u niet onbekend voor. Alleen, wij gaan niet letterlijk iedere keer door de woestijn en we trekken ook niet iedere dag een vreemd land binnen, zoals in de lezingen van vandaag. En toch, er kan van alles gebeuren. Pak maar wat voorbeeldjes uit eigen leven.

Zoals wellicht menigeen weet, is mijn zicht zeer beperkt en daarom loop ik inmiddels vaak met een blindengeleidehond. Als je met zo'n hond op weg bent, dan gaat dat niet vanzelf: je moet de hond aansturen en vervolgens leidt de hond jou om, langs, over eventuele obstakels. Dus zeg ik 'links' dan gaat de hond links, mits dat kan, zeg ik 'vooraan' dan gaat hij rechtdoor tot netjes aan de stoepwand waar hij wacht om aan te geven dat er een hindernis is. En toch gebeurt het dat we af en toe een stukje verdwalen. Of dat ik een kleine struikelpartij meemaak. Maar is het niet altijd zo in het leven, dat we soms verdwalen en dat we wijzer worden door vallen en opstaan? Vandaag in de lezingen is het niet anders.

In de eerste lezing is het volk Gods onderweg door de woestijn die hen scheidt van een land van verdrukking, Egypte, naar een land van belofte, een land dat ze nog niet kennen, maar waarvan ze hoge verwachtingen hebben. Alleen, wanneer komt het? En dan knaagt de honger letterlijk en figuurlijk, dan kwelt hen de dorst, letterlijk en figuurlijk. Ze slaan aan het morren en Mozes kan niet anders dan zuchtend en steunend die klachten door gaan geven aan God. God laat ons zo steeds weer merken dat Hij er is voor het volk, dat Hij trouw is, dat Hij bij hen staat. Letterlijk in de tekst van vandaag: 'ga naar die berg en bovenop de rots zal Ik er staan voor u. Het volk hoeft dus niet alleen te gaan.

Als we naar de evangelielezing kijken is het niet veel anders. Jezus is op weg met zijn leerlingen. Hij heeft rondgetrokken door Judea en is al een paar keer in Jeruzalem geweest. Hij heeft vooral in Galilea rondgetrokken en rond het meer van Galilea en af en toe wordt het Hem in dat gebied wat heet onder de voeten. Want de Farizeeën jagen op Hem, zitten Hem achterna, willen Hem te pakken nemen en dus wijkt Hij voor een stuk rust uit naar buitengebied, zou je kunnen zeggen, buitenland, mag je ook zeggen. Ze komen in de streek van Samaria, daar is alles anders, men bidt bij een andere tempel, dus niet bij die van Jeruzalem, men heeft wat andere gewoontes en andere opvattingen over het geloof en die

verschillen zijn zo groot dat Joden en Samaritanen amper betrekkingen met elkaar hebben; we horen het in de lezingen. En de weg daarheen is ook weer niet gegaan zonder vallen en opstaan, want er lijkt geen eten meegenomen. Dus de leerlingen gaan op weg om eten te kopen en Jezus zit alleen bij een put. Daar ontmoet Hij een vrouw of je mag het omkeren: zij ontmoet Hem, want zij treft Hem daar aan. En als er dan een gesprek komt over wie wie te drinken kan geven, dan is het weer vallen en opstaan, niet voor Jezus, maar wel voor de vrouw, want ze lijkt er weinig of niets van te begrijpen. Hij wil water, maar heeft geen emmer, Hij geeft het drinken, maar opnieuw Hij heeft geen emmer, waar haalt hij dan dat water vandaan? En het duurt even voor het kwartje valt als ze begrijpt dat Hijzelf het water is, dat Hij daarop zinspeelt.

Terug naar het begin. Als ik op weg ben met mijn hond, dan leidt die hond mij dus gedeeltelijk. Hij is als het water mijn gids. Als de leerlingen op weg gaan, hebben ze Jezus bij zich als gids. Als het volk van Israël op weg gaat, is Mozes hun leidsman, maar de echte gids is God. Steeds opnieuw is duidelijk dat je niet alleen hoeft te gaan en dan nog blijft gaan met vallen en opstaan tot de mogelijkheden behoren. En dan is het goed als je gesterkt op weg kunt gaan. In mijn dagelijks leven is dat niet zo'n hoge noodzaak omdat de stukjes die ik reis, die ik op weg ben, meestal wat korter zijn, maar voor het volk in de woestijn was dat wel belangrijk. Toen ze vertrokken moesten ze eerst de proviant meenemen en nu onderweg worden ze gesterkt door het water dat Mozes met Gods wil, met Gods bijstand zou je kunnen zeggen, uit de rotsen mag slaan. Hun dorst wordt geleest en op andere plekken wordt ook hun honger gestild.

En nu vandaag in het evangelie. De leerlingen zijn uit de buurt om te kijken of ze honger kunnen stillen en Jezus lest op een hele andere manier de dorst van de vrouw. Zo anders zelfs - en dat is de verrassing van vandaag want dat stukje van de lezing hebben we net niet meer gelezen - dat de vrouw haar kruik, dat wil zeggen het oude water, het oude leven achter zich durft te laten bij de put om op weg te gaan, gesterkt door wat die Man, die Profeet zoals zij zegt, dat Jezus haar heeft meegegeven. Ze gaat op weg om dat door te vertellen aan anderen, aan haar dorpsgenoten. Waar bij de weg van de vorige week op de berg Tabor de leerlingen nog te horen kregen: 'zeg niet verder wat je hier gezien hebt, totdat de dag daar is', is het hier andersom. Deze vrouw mag meteen op weg om het goede nieuwe van Jezus door te geven. Wij mogen naast die vrouw gaan staan. Ook wij zijn op weg. De weg van vallen en opstaan, een weg waar we ook in ons dagelijkse leven een gids bij kunnen gebruiken: Jezus, God. Een weg waarin we ons steeds mogen sterken door Levend Water in de vorm van Jezus of het woord van Jezus, het evangelie of in de eucharistie het lichaam van Jezus, maar gesterkt mogen we zijn en we mogen verder gaan op weg, we moeten niet stil blijven staan, we mogen doorgaan, net als die vrouw, vertellen van dat goede nieuws, mensen ontmoeten en voor hen klaar staan, gesterkt met de bijstand van God en Jezus. Moge dat onze weg naar Pasen zijn. Amen

Henry Vermeulen, diaken